

Cada dia hi ha més cantants i músics de jazz que declaren trobar-se desamparats davant les institucions públiques. Els ajuntaments entrebanquen l'oferta de música en viu als bars i la manca de locals barra el pas a molts artistes.

Els ajuntaments abaixen el volum del jazz català

Els ajuntaments no donen pas gaires facilitats als petits músics de jazz que volen fer-se un lloc dins l'escena musical catalana. "L'ajuntament tanca portes. El sector públic i les grans corporacions fa anys que impulsen la creació d'infraestructures gegants que dificulten la creació d'espais més petits on l'artista es pugui desenvolupar", explica Anna Herro, una cantant barcelonina. Els bars que volen obtenir permisos per a fer concerts en format acústic es troben amb una lluita entre David i Goliat. Els ajuntaments organitzen festivals de jazz que només conviden artistes de renom nacional i internacional. Però, segons que expliquen diverses cantants a EL TEMPS, cada dia resulta més difícil de poder tocar en petits locals, perquè als ajuntaments els interessa que el públic vagi als festivals.

Carme Canela, una de les cantants més veteranes de jazz, ha estat testimoni del naixement de grans músics de jazz a Catalunya. "Com en tot, a Catalunya sempre hi ha hagut més tradició i cantera. Però ens falta públic", explica Canela. El jazz és un estil de minories. Tot i que la tendència va canviant, fins fa poc era titllat de música elitista, fet que repel·lia el possible públic. "El jazz mai no ha estat un fenomen de masses, però vull pensar que amb el temps l'interès creixerà. Vull ser optimista", confessa Canela. Laia Boixadós, cantant d'un grup anomenat Jazz a 4, explica que quan va tornar d'estudiar música al Berklee

College de Boston (EUA) va notar que a la música, a l'àmbit local, li faltava maduresa. "El jazz ha millorat respecte a anys anteriors, però sincerament falta aportar-hi coses noves", diu la cantant. Boixadós creu que la música aquí va més lenta: "Repetim la música que s'ha fet durant trenta anys. I, a més, ens resulta difícil de fer coses noves i fresques." Esther Garcia, una jove intèrpret de jazz de 26 anys, celebra la situació del jazz a Catalunya. Tanmateix, lamenta que cada vegada hi hagi menys locals on es pugui tocar. "Els ajuntaments posen moltes restric-

Carme Canela interpreta, des de fa anys, peces de jazz en català.

cions als bars o petits locals que volen oferir música en viu", critica Garcia. I continua: "La música en directe és monopolitzada pels ajuntaments. Hi ha pocs bars on es pugui fer jazz i moltes multes."

Prohibit pujar a l'escenari.

Aquests darrers anys molts ajuntaments han fomentat el jazz a través de festivals, però els músics joves no hi tenen accés, llevat que tinguin un nom. "És una pena que hi hagi molts músics que no es puguin anar a sentir enlloc", diu Esther Garcia, que creu que als ajuntaments no els interessa de tenir competència, i obtenir permisos esdevé tota una odissea. "Els qui vivim en pobles petits ens hem trobat que hem d'anar a fora per a escoltar música o cantar", s'indigna Garcia. Clara Luna, cantant de Clara Luna Quartet, Lunar Project i l'Original Jazz Orquestra del Taller de Músics, opina que som a anys llum d'on podríem ser realment. "No hi ha un interès real per la música, de la música com a art", comenta. Luna troba a faltar, de fet, interès real per la cultura. A més, creu que la creativitat dels músics està desamparada i, en la mateixa línia que Esther Garcia, constata que les institucions públiques no ofereixen llocs "des d'on es pugui demostrar al món allò que els músics d'aquí tenim per dir". Clara Luna explica que "la gent s'omple la boca dient que a l'estiu fa festivals de jazz a la fresca (i queda molt bé), però fora d'aquest circuit el suport econòmic és més aviat escàs".

El sistema educatiu es gira d'esquena a la música.

Malgrat que tant a Carme Canela com a Laia Boixadós també els decebi la mala situació de la música en viu, ambdues creuen fermament que la falta d'interès per estils de música com el jazz prové del sistema educatiu. Des de sempre l'educació que domina les aules de l'escoles de primària ha anat en detriment dels estils que no omplen estadis, tal com el jazz. "Si el públic estigués educat musicalment podria donar suport a noves propostes", comenta Boixadós. Els anys que Canela fa que exerceix la professió li han permès de comprovar que la falta de públic del jazz és una qüestió cultural. "A diferència de països

europèus com ara França, Alemanya i els Països Baixos, aquí musicalment no s'educa els petits", lamenta Canela. "El públic no té un bon criteri musical i els ajuntaments es mouen d'acord amb allò que demana el públic", afegeix Boixadós.

Des de sempre, Catalunya ha procurat protegir, per sobre de tot, el seu entramat cultural. Però la cultura comença en l'educació i sense una base sòlida no troba l'acollida esperada. Arran d'aquesta falta de criteri i desinterès generalitzat, les propostes fresques i innovadores són una batalla perduda. El jazz en català n'és un exemple.

Laia Boixadós aposta musicalment pel català. No obstant això, creu que hi ha una falta de seguretat en el pla lingüístic. "De per si ja és difícil de comprendre, és una cosa molt compromesa, has de tenir-ho molt clar", explica Boixadós. Tanmateix, confessa que si no es fa és també per una qüestió de moda. "Cal que el jazz en català sigui moda perquè es canti. Les cantants funcionem amb les modes." D'una altra banda, cal matissar que els referents musicals de les cantants de jazz catalanes són nord-americans. Unes altres cantants de jazz, com la Clara Luna, no troben interessant de fer estàndards de jazz en català. "El jazz es crea en un país on la llengua no és el català, és com si volguéssim cantar música popular turca en català." Així i tot, no refusa de crear "música de sonoritat i forma més jazzística" perquè li sembla compatible amb qualsevol idioma. Carme Canela, una de les poques referents del jazz cantat en català, diu que aquesta música i la seva llengua no són incompatibles. És de l'opinió que el jazz es pot defensar en qualsevol idioma. "Avui dia tota la música és una mescla. Per tant, introduir el català en el jazz no és més que una forma de créixer musicalment", expressa Canela. Aquesta veu femenina del jazz creu que la música que avança no pot ser mai purista. "La gent purista és la que posa les barreres entre la nostra llengua i el jazz", opina Carme Canela. Durant anys, Canela ha hagut de bregar amb clicés com ara "el jazz és música de negres". Afortunadament, el temps demostra que ni la llengua ni l'origen no signifiquen cap entrebanc a l'hora d'arribar a nous públics. "Amb

Clara Luna denuncia que la creativitat dels músics de jazz està desemparada.

el fenomen Manel veiem que no ho tenim tot perdut, si més no a l'àmbit estatal", raona Boixadós. A més, creu que si el jazz és ben fet la llengua tant se val en quina llengua es canti. Hi ha molts motius, segons Luna, que porten una cantant a descartar la seva llengua a l'hora de cantar jazz: "No té la sonoritat que busquen, no se senten còmodes, no té la projecció internacional a què volen accedir o no hi han pensat." Cada una d'aquestes cantants viu i veu aquest món des d'un punt de vista diferent. "La situació del músic només és visible amb coratge; tant de bo es pogués treballar cinc dies

la setmana, però falten llocs de feina", comenta Anna Herrero. La falta de mecenatge és per a Carme Canela un altre handicap per a la música de casa nostra i, en concret, per al jazz. "S'hauria de trobar una manera de fer negoci; el problema és que aquí la música no és negoci", afegeix. Ara mateix, en un context de crisi econòmica, cultural i educativa, el futur dels músics pot semblar incert, però aquestes artistes són una demostració palpable que la cultura catalana (musical en aquest cas) continua al peu del canó.

Aitana Colina